

ARCHEOLOGIENOTA

MENEN RENÉ GOMBERSTRAAT
(prov. WEST-VLAANDEREN)

PROGRAMMA VAN
MAATREGELEN

Auteurs:, Matthias GALLOO, Christof VANHOUTTE

Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
8770 INGELMUNSTER

Afdeling Archeologie
Projectcode: 2018B186

- **Gemotiveerd advies**

Het uitgevoerde bureauonderzoek is volledig, alle relevante beschikbare bronnen zijn teruggevonden en zijn geraadpleegd. Inzake historisch bronnenmateriaal zijn de relevante bestaande bronnen en historische kaarten geraadpleegd via internet. Bijkomend archiefonderzoek werd niet uitgevoerd gezien dergelijke studie van dusdanige omvang is dat dit niet kan ingepast worden binnen deze archeologienota. Bovendien zou dit onderzoek voornamelijk bijkomende info aanleveren betreffende de historische bewoningsgeschiedenis van het perceel (bvb. eigenaarsinformatie) en niet betreffende de archeologische weerslag van deze bewoning.

Het projectgebied situeert zich in het oostelijke deel van de stadskern van Menen en maakt deel uit van de archeologische zone, net ten zuidoosten van een drooggelegde stadgracht. Dit perceel wordt begrensd door de René Gomberstraat in het zuidoosten en de gebouwen van aangrenzende percelen in de andere windrichtingen. Het gebied is vrij vlak; de bodem staat gekarteerd als een kunstmatige bodem, maar in de omgeving van Menen bestaat de bodem vooral uit vochtige tot droge zandleem.

Op het projectgebied zelf is nog geen archeologisch onderzoek uitgevoerd. Historische kaarten tonen aan dat het perceel mogelijk bebouwing kende tijdens de 17de eeuw (kaart van Sanderus), maar dat dit afwezig was op het einde van de 18de eeuw (kaart van Ferraris). Het projectgebied situeert zich binnen de stadsomwalling; tegen die omwalling. Kaarten vanaf het einde van de 17de eeuw tot het midden van de 19de eeuw tonen barakken van kazernes binnen het projectgebied. In het begin van de 20ste eeuw werd op deze plaats het huidige pand gebouwd, dat oorspronkelijk dienst deed als bioscoopzaal. Het projectgebied of een omliggend gebouw werd tijdens de Eerste Wereldoorlog door de Duitse bezetter in gebruik genomen als hospitaal. Hoewel de functie menigmaal veranderde, bleef de bodemimpact van het gebouw gelijk.

In de stadskern van Menen werd er vooral sinds het einde van de 20ste eeuw archeologische onderzoek uitgevoerd. De archeologische structuren die werden aangetroffen, dateren voornamelijk uit de middeleeuwen, de vroegmoderne en moderne periode. Het archeologisch bureauonderzoek geeft hiermee aan dat het projectgebied in een zone ligt met een hoog archeologisch potentieel, vooral wat sites uit de middeleeuwen of vroegmoderne/moderne periode betreft.

De impact van de geplande werken is echter miniem. Het projectgebied heeft een oppervlakte van ca. 370m² en zal ingericht worden als locatie voor een meergezinswoning; hierbij wordt de bestaande gebouwstructuur aangepast. De verwachte bodemingrepen zijn de volgende: De bodemingreep voor het aanleggen van de vloer is 30cm t.o.v. het huidige vloerpeil over een oppervlakte van ca. 272m², 15m² wordt verstoord van 0,9 tot 2,2m door putten en 3 funderingssleuven; de riolering (incl. uitgraving) gaat gepaard met een bodemverstoring van 1,1m over een oppervlakte van ca. 62m². Deze oppervlaktes met aanzienlijke bodemverstoring zijn te klein om relevant archeologisch onderzoek op uit te voeren. Bovendien hebben voorgaande onderzoeken aangeduid dat er in de 16de en 17de eeuw soms een ophoging van het terrein heeft plaats gevonden.¹ Een vooronderzoek zou een grotere bodemimpact impliceren dan de geplande werken veroorzaken. En dit is niet te verantwoorden. Een vooronderzoek over deze oppervlakte zou tevens niet zorgen voor noemenswaardige kenniswinst van het historische gebruik van het projectgebied. De kost voor verder vooronderzoek is m.a.w. niet te verantwoorden t.o.v. de minimale kenniswinst. Er wordt bijgevolg geen verder vooronderzoek geadviseerd. Wel wordt gewezen op de wettelijke verplichting om bij aantreffen van archeologisch sporen/vondsten tijdens werken, dit te melden aan Onroerend Erfgoed².

---

¹ Bradt en Acke, Archeologische prospectie Huize Ter Walle Menen (prov. West-Vlaanderen). Basisrapport - juli 2010.

² Zie artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 5.1. van het Onroerenderfgoedbesluit.